

Markaloven

Øivind Dannevig

Mai 2024

Lovens formål

§ 1

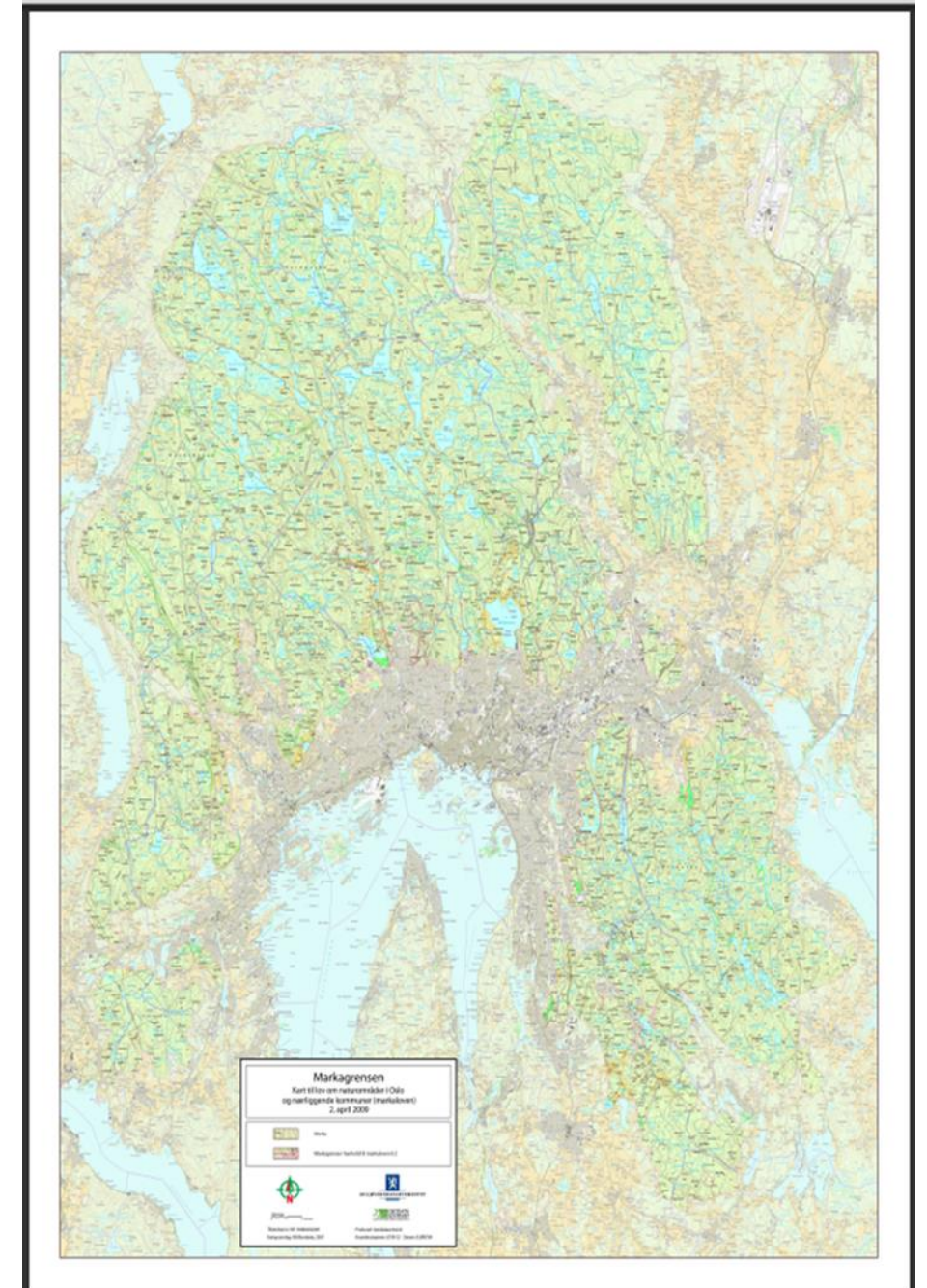
"Formålet med loven er å fremme og tilrettelegge for friluftsliv, naturopplevelse og idrett. Loven skal sikre Markas grenser og bevare et rikt og variert landskap og natur- og kulturmiljø med kulturminner.

Det skal samtidig tas hensyn til bærekraftig bruk til andre formål."

Marka

- 1700 km²
- 1,2 millioner mennesker
- Akershus, Oslo, Buskerud, Østfold fylker
- 17 kommuner

Kommuner

- Oslo
- Asker
- Bærum
- Lier
- Hole
- Ringerike
- Jevnaker
- Lunner
- Nittedal
- Nannestad
- Gjerdrum
- Lillestrøm
- Lørenskog
- Rælingen
- Enebakk
- Nordre Follo
- Indre Østfold

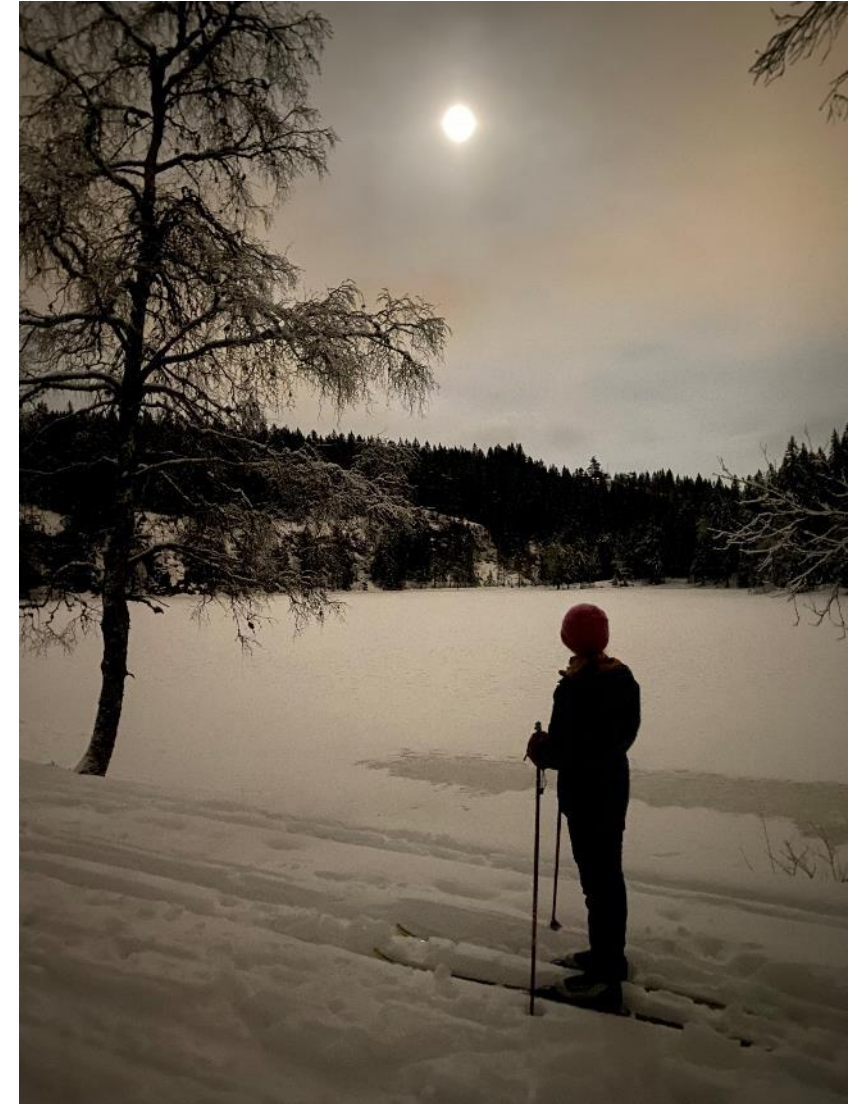

Flerbruksprinsippet

"Marka skal benyttes av flere forskjellige grupper (...) til forskjellige aktiviteter og virksomheter innenfor rammene av lovens formål. Alle former for aktivitet i Marka skal utøves med tanke på andre brukere og andre grupper av brukere i Marka."

(Ot.prp. nr. 23 (2008-2009) kap. 4)

- Idrett, friluftsliv
- Landbruk
- Ca 3000 hytter, 1600 helårsboliger
- Hoteller, skoler, butikker, markastuer
- Infrastruktur

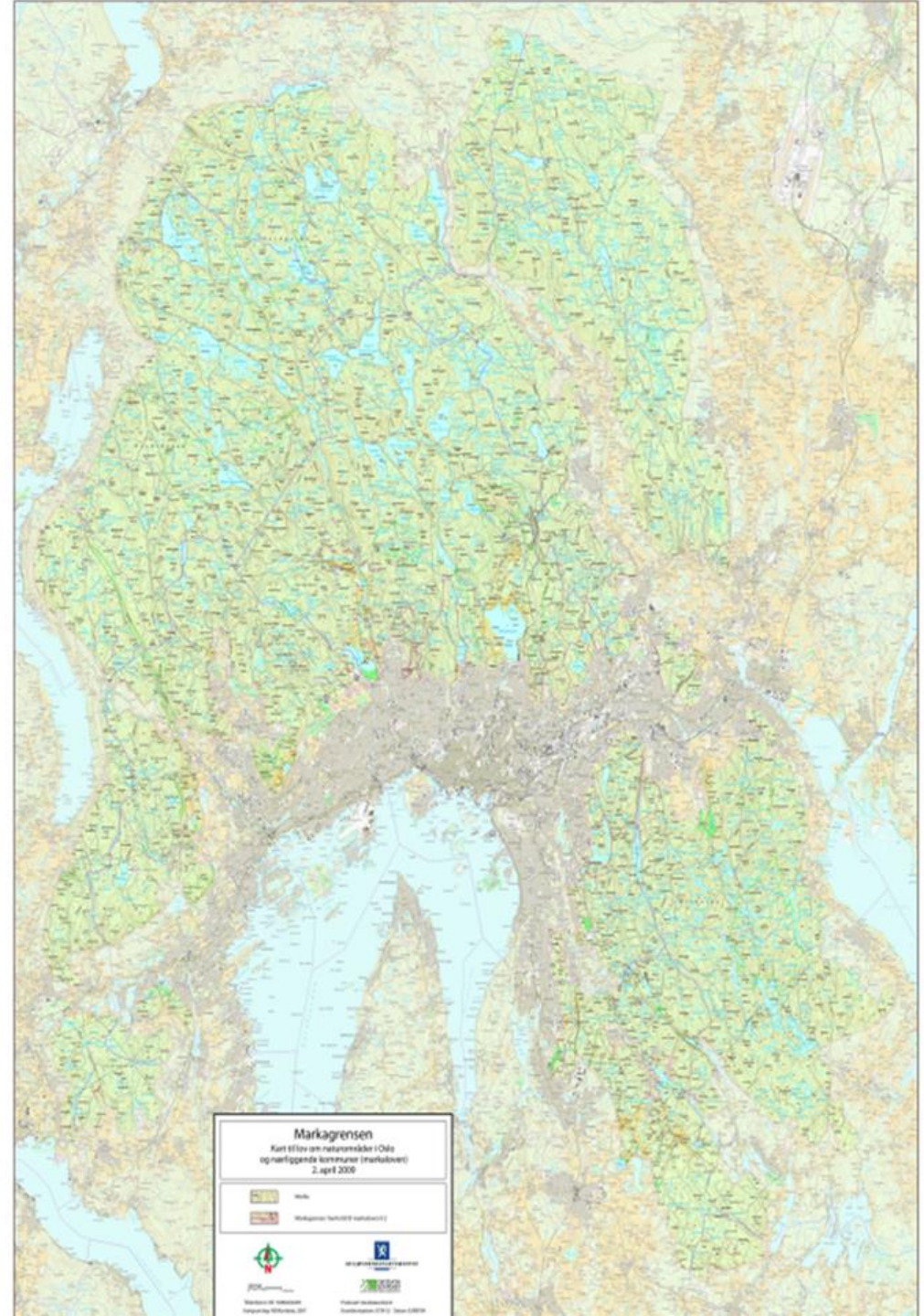

Skjennungen

Markagrensen

- Grensen er fastsatt i loven
- § 2: grensejustering kan foretas ved forskrift når
 - vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig
 - grensen går gjennom boligeiendommer, eller medfører større praktiske ulemper Bare mindre endringer og må ikke være til nevneverdig skade for friluftsliv, idrett eller naturopplevelse.
- Første alt. vs. infrastruktur og statlig plan

Lovens formål

§ 1

"Formålet med loven er å fremme og tilrettelegge for friluftsliv, naturopplevelse og idrett. Loven skal sikre Markas grenser og bevare et rikt og variert landskap og natur- og kulturmiljø med kulturminner.

Det skal samtidig tas hensyn til bærekraftig bruk til andre formål."

Bygge- og anleggsforbudet

"Bygge- og anleggstiltak er forbudt i Marka" (§ 5)

- gjelder ikke landbrukstiltak (men de er underlagt søknadsplikt)

Unntak for visse tiltak i kommunale planer (§ 7)

- landbrukstiltak
- stier og løyper
- idrettsanlegg som kan innpasses innenfor lovens formål
- offentlige infrastrukturanlegg

Iht lovforarbeidene: Også andre tiltak som er i samsvar med lovens formål (markastuer, utfartsparkeringer mv)

Arealplaner i Marka

- Igangsetting av arbeid med arealplan krever tillatelse fra Statsforvalter (§ 6 første ledd)
- Unngå ressurser til unødig planarbeid
- Kommunens endelige planvedtak må stadfestes av departementet (§ 6 andre ledd)
- Planer til stadfesting sendes via SF, som gir råd
- Planer utenfor og innenfor marka, f.eks kommuneplan: Vi stadfester det som gjelder innenfor Markagrensen. Øvrig del av plan får rettsvirkning fra kommunens vedtak.
- Ikke innsigelse til planer i Marka

Rundtjern - Sørkedalen

Stadfesting av arealplaner

Kommunens endelige vedtak

- *"skal bare stadfestes dersom tiltakene etter departementets syn lar seg forene med lovens formål"*

(§ 6 andre ledd)

Østmarka

Tillatelser og dispensasjoner

- For alle tiltak som skal gjennomføres må det søkes om tillatelse fra kommunen, § 14
- For tiltak utenfor plan må det søkes kommunen om dispensasjon, § 15

- **§ 14. Søknad om tiltak**

Tiltak omfattet av loven kan bare settes i verk dersom det er gitt tillatelse av myndigheten etter loven. Tillatelse kan bare gis dersom fordelene ved tiltaket må anses større enn de skader og ulemper tiltaket vil medføre for friluftslivet, naturmiljøet eller de allmenne interesser for øvrig.

For søknader som går inn under [§ 7](#) skal søknadsbehandlingen begrenses til å kontrollere at tiltaket er i samsvar med de vilkår som framgår av [§ 7](#).

FF

Dispensasjoner

"Dispensasjon kan bare gis dersom hensynene i lovens formålsbestemmelse ikke blir vesentlig tilsidesatt, og fordelene ved å gi dispensasjon etter en samlet vurdering anses for å være klart større enn ulempene for friluftslivet, naturmiljøet eller allmenne interesser" (§ 15)

Kommunen kan ikke dispensere

"når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg mot at det blir gitt dispensasjon« (Da flyttes disp.sak til SF)

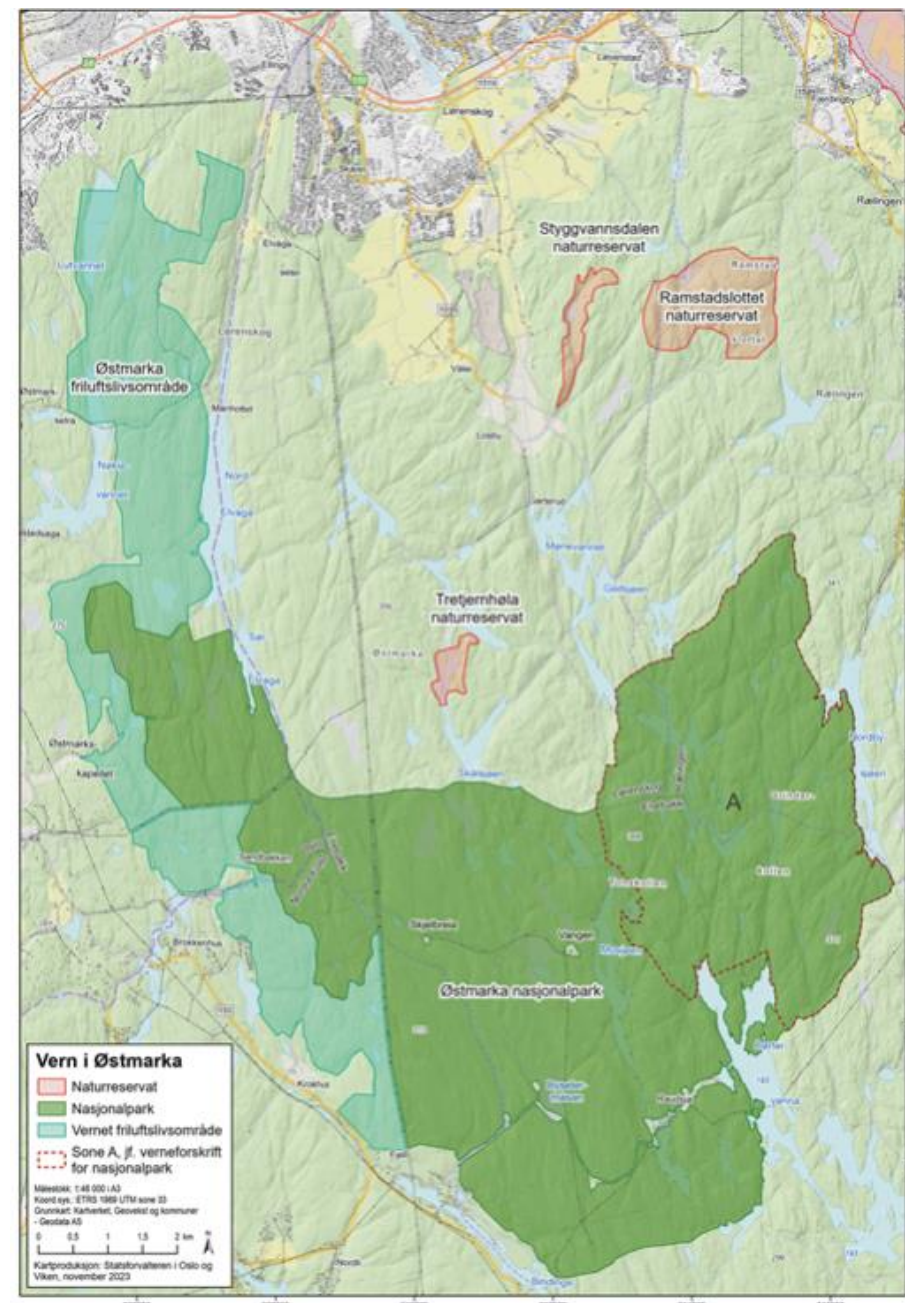
Vern i Marka

- Vern etter naturmangfoldloven og vernede friluftslivsområder etter markaloven § 11
- Viktigste praktisk forskjell ift markalovens regler:
 - Skogsdrift
 - Infrastruktur

Østmarka nasjonalpark og friluftslivsområde

- Åpnes 25. mai på Sandbakken
- Kombinasjon nasjonalpark og friluftslivsområde.
- Noen prinsipielle spørsmål om verneform og inngrep

Eksempelsaker

- Rullering kommuneplaner uten endringer i Marka
- Ulik infrastruktur
- Idrettsanlegg – hvilke kan innpasses og ivareta flerbruksprinsippet?
- Div annet

Revisjon markaloven

- Få lovteksten i samsvar med Stortingets intensjon jf. komiteeinstillingen fra 2009.
- Lovtekniske forbedringer
- Tiltaksbegrepet og terskelen for krav om saksbehandling etter markaloven
- Visse andre endringer
- Høring 2024, trolig før sommeren

Markaforvaltning

Svartoren

Landbruksveier i Marka

- Dammyrdalsveien: Om landbrukstiltak er omfattet, og hvilken behandling: Omfattet. Behandles etter § 14 annet ledd: Dvs kun sjekk av at det er landbruksvei, og at arealet er LNFR. Dvs. ikke realitetsprøving.
- Krav om reguleringsplan?
 - PBL § 12-1.3: «For gjennomføring av større bygge- og anleggstiltak og andre tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, kreves det reguleringsplan.»
 - Er landbruksveier unntatt?
 - Borgarting lagmannsrett 2023 – Ja. Dissens. Men ikke rekkefølgekrav
 - KDDs tolkningsuttalelse 19. desember:
 1. Landbruksvei *kan* utløse krav om reguleringsplan. Kommunen må ta stilling. Ikke rekkefølgekrav ift tillatelse etter landbruksveiforskriften.
 2. Kommunen kan uansett også legge inn krav i kommuneplan om at landbruksvei uansett må ha reguleringsplan, uavhengig av terskelen i pbl § 12-1

Klima- og miljødepartementet oppnevner herved følgende medlemmer til Markrådet for perioden 2024-2027:

Kommune/organisasjon	Medlem	Varamedlem
Oslo kommune	Marit Kristine Veia, byråd for miljø og samferdsel	Martha Grønning, byrådssekretær
Nannestad, Gjerdrum, Nittedal, Lørenskog og Rælingen	Rune Winum, ordfører Nittedal	Amine Mabel Andresen, ordfører Lørenskog
Nordre Follo og Enebakk	Cecilie Dahl-Jørgensen Pind, ordfører Nordre Follo	Christopher Leiknes, ordfører Enebakk
Asker og Bærum	Lene Conradi, ordfører Asker	Lisbeth Hammer Krog, ordfører Bærum
Ringene, Lier og Hole	Syver Leivestad, ordfører Hole	Kjetil Kivle, ordfører Lier
Jevnaker og Lunner	Morten Lafton, ordfører Jevnaker	Harald Tyrdal, ordfører Lunner
Naturvernforbundet i Oslo og Akershus	Rita Gundersen, styremedlem (vara) i Naturvernforbundet Groruddalen	Håkon Eide Gundersen, daglig leder i Naturvernforbundet i Oslo og Akershus
Oslo og Omland Friluftsråd	Hans-Petter Aas, styreleder OOF	Ingunn Iversen, styremedlem OOF
Skiforeningen	Håvard S. Abrahamsen, generalsekretær	Espen Jonhaugen, assisterende generalsekretær

Postadresse Postboks 8013 Dep 0030 Oslo postmottak@kld.dep.no	Kontoradresse Kongens gate 20 www.kld.dep.no	Telefon* 22 24 90 90 Org.nr. 972 417 882	Avdeling Naturforvaltningsavdelingen	Saksbehandler Erlend Smedshaug 22 24 58 59
--	--	---	---	---

Den Norske Turistforening Oslo og omegn	Henning Hoff Wikborg, daglig leder DNT Oslo og omegn	Dag Olav Brækkan, ruteansvarlig marka og naturforvalter
Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF)	Inger Elisabeth Tveide, NJFF Oslo	Kjell Langhus, NJFF Akershus
Oslo Idrettskrets	Magne Brekke, generalsekretær Oslo Idrettskrets	Christine Svoren, seniorrådgiver Oslo Idrettskrets
Viken Idrettskrets	Ingunn Hensel, leder valgkomiteen	Jon Syvertsen, medlem anleggsutvalget
Norges Skogeierforbund	Helge Lindstad, Viken skog	Ellen Alfsen, direktør kommunikasjon og samfunnskontakt
Norskog	Benthe E. Løvenskiold, næringspolitisk sjef	Carl Gustav Rye-Florentz, styremedlem
Norges Bondelag	Anja Marie Jahr, rådgiver Akershus Bondelag	Eline Stokstad Oserud, rådgiver Akershus Bondelag
Representant for velforeningene	Tore Fallner, Solemskogen vel	Kristin Dahle Selvig, Sørbråten vel
Interessegruppe for hytteeiere i Marka	Torgny Hasås	Ingerid Helseth

Aktive medlemmer (pr. 09.03.2022)

- Gunn Cecilie Ringdal (leder)
- Hans-Petter Aas (nestleder)
- Ingerid Janssen Helseth (medlem)
- Henning Hoff Wikborg (medlem)
- Hilde Thorkildsen (medlem)
- Helge Lindstad (medlem)
- Helen Svensson (medlem)
- Hanne Opdan (medlem)
- Carl Gustaf Rye-Florentz (medlem)
- Lisbeth Hammer Krog (medlem)
- Morten Nordskog (medlem)
- Morten Lafton (medlem)
- Tore Fallner (medlem)

medlemmer og varamedlemmer:

Medlem	Varamedlem	Instans
Rune Kjølstad	Per R. Berger f.o.m. 02.02.2015	Buskerud (hhv. Røyken kommune / Region Vestviken og Hole kommune / Rådet for Ringeriksregionen)
Ildri Eidem Løvaas	Anne Kristin Linnestad	Follorådet (hhv. Oppegård kommune og Ski kommune)
Hans-Petter Aas	Kirsti Pedersen Gurholt	Oslo og Omland Friluftsråd
Bente Lier / Espen Jonhaugen f.o.m. 22.04.2015	Jon Hindar	Skiforeningen
Magne Brekke	Robert Gausen	Oslo Idrettskrets
Guri Melby	Øystein Eriksen Søreide	Oslo kommune
Harald Tyrdal	Hilde Brørby Fivesdal	Oppland (hhv. Lunner kommune og Jevnaker kommune)
Ingerid Janssen Helseth	Torgny Hasås	Interessegruppe for hytteeiere i Marka
Karen V. Lykke Syse / Henning Hoff Wikborg f.o.m. 25.09.2015	Henning Hoff Wikborg / Dag Olav Brækkan f.o.m 25.09.2015	DNT Oslo og omegn
Knut Frigaard	Gjermund Andersen	Naturvernforbundet i Oslo og Akershus
Lisbeth Hammer Krog	Lene Conradi	Asker og Bærum (hhv. Bærum kommune og Asker kommune)

2

Knut Bjella	Ellen Alfsen	Norges Skogeierforbund
Oda Marie Often	Oddleif Dahlen	Akershus Idrettskrets
Rolf Hatlingshus	Carl Otto Løvenskiold	Norskog
Stina Mehus	Per P. Jahr	Akershus Bondelag
Tore Faller	Kristin Dale Selvig	Velforeningene (hhv. Solemskogen vel og Sørbråten vel)
Øivind Sand	Anne-Ragni K. Amundsen	Romerike-regionen (hhv. Rælingen kommune og Nannestad kommune)
Hjalmar Eide	Barbro Urdal	Norges Jeger- og Fiskerforbund

MARKARÅDETS MEDLEMMER I 2012

Markarådets medlemmer er oppnevnt for en periode på fire år fra opprettelsen i november 2011.

Det har vært enkelte utskiftninger på bakgrunn av ønske fra instansene som er representert.

Markarådet har i 2012 bestått av følgende medlemmer og varamedlemmer.

Funksjon	Navn	Instans
Leder/arbeidsutvalg	Kjell B. Hansen	Ringerike kommune
Nestleder/arbeidsutvalg	Hans-Petter Aas	Oslo og Omland Friluftsråd
Medlem/arbeidsutvalg	Ingrid Tollånes	Oslo Idrettskrets
Medlem	Bente Lier	Skiforeningen
Medlem (fra mai 2012)	Ola Elvestuen	Oslo kommune
Medlem	Dag Bjerke	Enebakk kommune
Medlem	Harald Tyrdal	Lunner kommune
Medlem	Ingerid Janssen Helseth	Interessegruppe for hytteeiere i Marka
Medlem	Karen V. Lykke Syse	DNT Oslo og omegn
Medlem	Knut Frigaard	Naturvernforbundet i Oslo og Akershus
Medlem	Lisbeth Hammer Krog	Bærum kommune
Medlem	Nils Bjørn Vistad	Norges Skogeierforbund
Medlem	Oda Marie Often	Akershus Idrettskrets
Medlem	Rolf Hatlingshus	Norskog
Medlem	Stina Mehus	Akershus Bondelag
Medlem	Tore Faller	Solemskogen vel
Medlem	Øivind Sand	Rælingen kommune

